

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fiac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindennemű pénzküldemények csakis
Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtázott
számlájára fizethetők. Másként történt
fizetményeket nem ismerünk el.

Előretörő eszmék.

Irta: dr. Juhász Nagy Sándor.

Hegedüs Lóránt orsz. gy. képviselő, az elősmert gazdasági szaktekintély, vasárnap előadást tartott városunkban, a drágaság okairól. Miután az egész világon általánosan növekvő drágaság egyetemes oka gyanánt, a bur háború óta nagyobb tömegben bányászott aranyból vert pénzek folyton fokozódó mennyiségű s a mennyiséggel növekvő nagyobb kínálat következtében a pénzvásárló erejének csökkenését jelölte meg s e mellett a drágaság további általános okaiul a munkaterek erős növekvését és a militarizmus tulkepasait állapította meg, — mindezen akadémikus jellegű fejtegetések után azt kezdte boreogtatni, hogy mik a Magyarországon különösen nyomasztó drágaságnak speciális okai?

Az előadó kifejtette, hogy Magyarországon sokkal nagyobb a drágaság, mint Európa többi részében. Ennek a különleges helyzetnek tehát bizonyára külön okai is vannak. Csakugyan alig lehet valami érdekesebb társadalmi gazdasági feladat, mint ezeknek a különös okoknak felderítése, megvilágítása. Ugyan miért is vagyunk mi erősebben súlyta

a drágaság nyomasztó terhétől, mi szerencsétlen magyarok? Mik ezek az okok, ezek a bajok, ezek a nyomoruságok?

Hegedüs Loránt egyszemélyben gazdasági tudós és politikus.

Mikor a magyar gazdasági bajokról kezdett beszélni, eleinte mint politikus beszélt. Hegedüs Loránt tudvalevőleg murkapárti képviselő. Nagyon természetesen tehát, ha gunyosan állapította meg, hogy a mi legfőbb bajunk az, hogy mindenérfi a németet okoljuk, pedig magunkban van a hiba. Ezzel célozta a függetlenségi politikára, amely alaptételül az „El Ausztriától!” elvet tűzte ki. Az is természetesen, hogy az előadó, mint munkapárti képviselő, nem egész állami és gazdasági életünkre bénítólag ható okban: az Ausztriától való politikai és gazdasági függésünkben keresi a mi legfőbb bajunkat. Munkapárti politikusnak erre a térre lépni tilos.

Három Hegedüs Loránt a politikus apró kis okokat igyekezett felkutatni, hogy megmagyarázza, miért nagyobb a drágaság ebben az árva Magyarországon, mint másutt? Azt mondja, hogy mi vagyunk a hibások, mert nagyon fényűzőszerű állami és gazdasági berendezkedést csinálunk. Állami hivatal-

nok akar mindenki lenni Magyarországon. Fiainkat nem életképességre, hanem nyugdíj képességre neveljük stb.

A drágaság közvetlen oka gyanánt pedig azt jelölte meg, hogy Bismarck Ausztria-Magyarországot még annak idején beugrasztotta egy rossz vámpolitikába. (Tehát Hegedüs szerint is, mégis csak a német a hibás!) E rossz vámpolitika abban áll, hogy az éllelmi cikkek, állatok stb. behozatala elől elzárjuk határainkat a Balkán felé. Pedig — szerinte — Magyarországnak az az élet-hivatása, hogy a hizott ökröt és a súlyos buzát vigyük ki Bécsbe, az osztrákok számára, azután mi magunk meg olcsóbb áron vásároljuk meg a rosszabb szerb marhát, a hitványabb oláh buzát a magunk számára. Így majd csak el tudunk tengődni valahogy.

Igazán fájt a szívünk, mikor a jobb politikai álláspontra érdemes fiatal tudós trólkódását hallgattuk, hogy hogyan legyen képes megmagyarázni a mi nagy, irtózatosan nagy gazdasági bajunkat, ezekkel a közvetett okokkal. Okoskodásának végső része pedig lehetetlen, hogy felháborodást ne keltsen a hallgatóban, midőn nyíltan hirdette azt, hogy mi Ausztria gazdasági gyarmata vagyunk

Demmer fényképészetének

(Szent Anna-utca 5.) Halotta ön már hírét?
Hol 12 drb fényképes lapot
csak 3 koronáért kap! Melyek kivitelüknél
fogva igazán szenzációsak! Tessék megkísérelni!

Nászut.*

Irta: Bíró Lajos.

A berlini Adlon-hotel hallja. Egy angol karosszékre beleomolva, mosolygó nézésű, negyven év körüli, barna hajú ur szemléli a járókelőket. A hallon igen elegáns, öszülő, de negyven évnél szintén nem idősebb ur halad át. A barnahajú előtt hirtelen megáll és előbb meglepetve néz rá, azután álmélkodva kérdezi: „Niki, te vagy az?” A barnahajú felugrik: „Stefi, öregem...” Megölelik egymást, leülnek és beszélgetnek.

Stefi (szemrehányóan): Niki, te Berlinben vagy és én itt találkozom veled... Ez barátság?

Niki: Kedves öregem, bocsáss meg... Tegnap délben érkeztünk és én ma délután akartam felmenni a követségre. Előbb igazán nem lehetett, mert... (Megakad.)

Stefi: Mert... Miért? Bizonyosan nagyon sűrűs és nagyon fontos ügyeid voltak.

Niki: Igazán... (mosolyog) nagyon fontos és nagyon fontos ügyeim voltak.

Stefi: Oh nagyon élénken el tudom képzelni. Szeretném tudni, mi dolgod van neked Berlinben. Miért jöttél ide?

*Műtatvány a Modern Könyvtár 13. száma alatt megjelent kötetből.

Niki (mosolyog): Miért jöttem ide?... (Habozik.)

Stefi: Miért?

Niki (kímondja): Nászuton vagyok itt.

Stefi: Tessék?

Niki (mosolyogva): Nászuton.

Stefi: Hja ugy!... Most már értem.

Niki: nem érted. A feleségemmel vagyok itt.

Stefi: Tessék? Most már igazán nem értem.

Niki: A feleségemmel vagyok itt. Itt van a feleségem. Felment átöltözködni az ebédhez.

Stefi (felemeli a két kezét): Hát nem értem, na! Ha csak te... hacsak nem volna szíves megmagyarázni.

Niki: Megmagyarázni? De igen, azt hiszem megmagyarázom. Sőt azt hiszem, örülnék neki, hogy elmondhatom valakinek. Javíthatatlan fecsegők vagyunk; minden férfi az; kamasszkorunk óta rászoktunk, hogy a szerelmi ügyeinket elbeszéljük, hogy a szerelmi boldogságunkkal eldicsekedjünk, ha csak hősiességből, ugynevezett lovagiasságból nem kell hallgatnunk... És ez olyan bolond eset.

Stefi: Beszélj el.

Niki: Igen. Hát a dolog ott kezdődik, hogy én nyár elején beteg lettem.

Stefi: Tudom. Hiszen az első időben

voltam is nálatok néhányszor tudakozódni az állapotodról.

Niki: Igen, utólag nagyon hálás voltam érte. Tehát előbb torokgyuladást kaptam. Mikor ez elmúlt, akkor jelentkezett egy mellhártyalob és egy tüdőgyulladás.

Stefi: Igen.

Niki: Igen; egy kissé a sir szélén állottam, valami harmadfél hónapot töltöttem ágyban, másfél hónapig voltam lábadozó. Azonban nem haltam meg.

Stefi: Sőt amint örömmel látom, pompás erőben és kifünő színben vagy.

Niki: Igen. éppen ez az.

Stefi: Tessék?

Niki: Várj csak. Te tudod azt, hogy az én budapesti házamban a hálószobánk a földszinten van. A közös hálószobánk... én gyűlölöm a külön hálószobát, nevelés és ostoba intézmény, olyan emberek találják ki, akik sohasem szerették egymást.

Stefi: Na...

Niki: De igen. Két szerelmes ember, aki állandóan... de hiszen ez mellékes. Szóval a mi hálószobánk a földszinten van. A gyerekeim és az édes anyám az emeleten alszanak. Amkor én beteg lettem, akkor a feleségem természetesen nem maradhatott a szobában. Kiköltözött, fel az emeletre, egy kis szobába, amely a gyerekek szobája és az édesanyám szobája között van. Egy ideig

és ezen úgy kell segitenünk, hogy mi meg szerezzünk magunknak *másodrangú gyarmatokat lent a Balkánon*. Ez mind eddig csakugyan tipikus munkapárti okoskodás volt.

Hanem a fejtegetések befejező részében *megszólalt a gazdasági tudós*, Kissé halványan ugyan, hogy a munkapárti képviselővel ellentétbe ne jöjjön, de mégis érthetően és világosan elbeszélte Hegedüs Loránt sorjában, hogy mi a mi igazi bajunk és *hol van az orvoslás*.

Elmondta a szónok, hogy ebben az országban *nagy, általános forrongás van*. Különböző jelszavak után, de vég-eredményben mégis mindig *egy cél felé* törekszik a forrongó magyar társadalom. Ez a cél pedig: *a gazdasági függetlenség*.

Ezt valljuk és hirdetjük mi is! — Tessék felállítani az önálló vámterületet! Akkor kivágjuk magunkat a gyarmati függésből és nem kell másodrangú gyarmatok szerzésének kétségbeesett tervéhez folyamodnunk. Tessék felállítani az önálló vámterületet. Akkor majd magunk csináljuk meg a vámtarifát és elzárjuk, vagy megnyitjuk a Balkán felé határainkat, amint mi magunk akarjuk.

Nyomoruságunknak főoka: a gazdasági szolgátság. Segítség csak egy van: a gazdasági felszabadulás.

És Hegedüs Loránt, a gazdasági tudós még egy másik nagy bajunkra is rámutatott. A türehtelen magyar agrárpolitikai helyzetre. Lekötött nagy birtokok pondus iners-e, mint valami ólom koporsó föléje nehezül reá a magyar népre. *Nincs földje a magyar földmivelő népnek!*

Tessék földhöz juttatni a népet. Ez a magyar gazdasági politikának másik sarktétele.

Kár, hogy a munkapárt jobbérzésű politikusai nem követik a gyakorlatban azt, amit elméletileg megállapítanak. De a szárnyait most bontogató *új demokra-*

tikus és radikális függetlenségi politikának nagy elégtétele az, hogy ine minden körben diadalmas erővel hódítanak a jövő kor politikai vezérelvei: a gazdasági függetlenség tényleges kiküzdése és a magyar népnek földhöz juttatása. Az eszmék törnek előre.

Még mindig a szerb szerződés.

Napirenden a bankjavaslat.

A képviselőház ülése.

A szerb kereskedelmi szerződés vitájának utolsó napja a mai. Két záróbeszéd és a miniszter beszéde után megszavazzák a javaslatot, amelynek részletes tárgyalását is ma akarják elintézni. Azután következik a bankvita, amelynek bevezetése Polónyi Géza indítványának indokolása.

Kabós Ferenc alelnök negyed 11 óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök gróf Zichy Aladárt, miután választása óta már 30 nap eltelt, végleg igazolt képviselőnek jelenti ki.

Következik

a szerb kereskedelmi szerződés

folytatólagos tárgyalása.

Báró Manndorf Géza a zárzó jogán még egyszer elfogadásra ajánlja határozati javaslatát, amelyben az állami huszfogyasztási adó eltörlését kívánja. Nyomatékos érvekkel bizonyítja, milyen hathatós eszköze lenne ez a husdrágaság enyhítésének. Még egyszer kéri határozati javaslatának elfogadását. (Élénk helyeslés.)

Sümei Vilmos záróbeszédét azzal kezdi, hogy sajnálja, hogy a miniszter csak akkor szólal föl, amikor már nem tudnak a képviselők hozzászólni. A kereskedelmi miniszter szemére hányta az ellenzéknek, hogy oly hosszúra nyúlt ez a vita. Ezen csodálkozik, mert hiszen ez nem gravaminális politika, hanem kenyérkérdés. Az ellenzék büszke arra, hogy sikerült az állattenyésztés fejlesztésére újabb két milliót szerezni. (Helyeslés.) A kereskedelmi miniszter ellentmondásba kever-

edett, amikor egyrészt azt mondta, hogy benne vagyunk a védvamos politikában, másrészt ellene van az önálló vámterületnek, pedig most már naponta négy millió koronát fizet ez a szegény ország osztrák iparcikkéért. (Élénk helyeslés.) A kartelleket lehetetlenné kell tenni. (Ugy van!) Határozati javaslatának elfogadása, amely a székelyföldi legelők feljavítását célozza, nagyjelentőségű gazdasági dolog. Az előadó igen jó viccet csinált, amikor azt mondta, hogy a kormány ugyanis megteszi, tehát nem fogadja el a javaslatot. Kéri határozati javaslatának elfogadását. (Élénk helyeslés.)

A földmivelésügyi miniszter beszéde.

Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter: Réfektálni kíván a felsorolások közül először Vázsonyi beszédére, amelyben azt fejtegette, hogy ő azt mondta volna, hogy a főváros aránytalanul olcsóbban él, mint a vidéki városok. Ezt ő nem mondta, csak azt mondta, hogy ez nem volna kívánatos. A fővárosnak nem szabad aránytalanul fejődie, mert nem kívánatos, hogy itt is egy Witechapel fejlődjék. (Ugy van!) Beck Lajosnak azt felelé, hogy a munkapártban nem lehet szó torzsalkodásról, még ha egyes részletekben vannak is eltérések. (Mozgás.)

A depekoráció egyik főoka az apaállatok rossz tartása. Még fog tehát próbálni intézkedéseket ezek javítására, vagy bikatelepek létesítése, vagy megbízható birtokosoknak gondjaira bízása által. (Helyeslés.)

A kis gazdák támogatása mellett a középirtokosokat sem lehet kihagyni, már csak azért sem, mert ezek intelligenciája is biztosított. A husdrágaságra térve utal arra, hogy nálunk sokkal nagyobb a marhahusfogyasztás mint a külföldön s a fogyasztóknak kellene nagyobb súlyt fektetni a sertés- és különösen a birkahusfogyasztására.

A nagyobb városok hussal való ellátása sokkal könnyebb lesz, ha konzumvásárokat csinálnak a vidéki városokban, ahol húst fognak árulni. A hus árát nem mesterségesen emelték. A feladat az, hogy az árakat a keresetképeség fokozása által elviselhetővé tegyék. Most az ország fejlődésnek indult, ha nem lesznek kül- vagy belügyi politikai válságok, vagy inséges esztendőik, nagy jólét fog bekövetkezni. (Derűltetés.)

A kedvező ipari konjunkturát kell kihasználni. A szerződés előnyeiért a magyar mezőgazdaság csak igen kevés ellenszolgáltatást ad. (Ugy van!) Kéri a javaslat elfogadását. (Élénk helyeslés jobbról.)

még ott aludt a hálószobánk mellett, az öltözők szobájában, de itt soha nem tudott egy negyedóránál tovább aludni, minden negyedórán felriadt és bejött megnézni, hogy vagyok, szinte tönkrement; az édesanyám végre rákényszerítette, hogy menjem fel az emeletre. Ott lakott tehát a kis szobában, egyik oldalon a gyerekeim, másik oldalon az anyám között. Késő este feküdt le, kora reggel kelt fel, állandóan ellenőrizte a két ápolónőt, de ott fent lakott még teljes négy hónapig.

Stefi: Négy hónapig?

Niki: Négy hónapig. Igen, teljes négy hónapig. Én már egy hónapja lábadozó voltam, már szintén teljesen egészséges voltam, az ápolónőket elküldtük és az inasom szolgált ki, már sétálni jártam, már kilovagoltam és ő még mindig ott lakott. Miért?

Stefi: Miért?

Niki: Miért? Ezt kérdeztem tőle én is: reggel és délben; és este... Miért? Azért barátom, mert szégyelt lejönni, szégyelt leköltözni, szégyelte kiadni a parancsot, hogy az ágát hozzák rendbe és a holmiját hozzák le. Ő — mondta — nem tudja elviselni az a gondolatot, hogy az egész ház tudja, hogy a ház ura és asszonya ismét megkezdtek házasságukat. Ő nem tudja az anyámnak azt mondani, hogy ezentul lent alszik. Ő nem tud a gyerekei szeme közé nézni, ha azt kérdezik, miért megy le, miért nem alszik többé a szomszédságukban. Ő nem tűri a cselédek pofáit...

Stefi: Óriási!

Niki: Hihetetlen, mi? Vannak ilyen asszonyok, barátom. Ez olyan szemérmes, mint egy tizenhétéves lány... Olyan szemérmes, mint az esküvőnk napján volt, pedig nincs még két ember, aki úgy szeretné egymást mint mi.

Stefi: Igen. És?

Niki: És? Én kértem; könyörögtem neki, udvaroltam neki. Nem használt. A végén — elcsábítottam.

Stefi: Tessék?

Niki: Elcsábítottam, barátom; elcsábítottam a feleségemet. Előbb arra kértem, jöjjön le hozzám éjjel, ha már mindenki elaludt. Nem, mondta, azt nem teheti, mindenképpen keresztül kellene mennie egy szobán; vagy az anyám ébredne föl, vagy a gyerekek megkérdéznék, hová megy; az inasom is itt alszik a szomszéd szobában... Tehát ezt nem. És meddig akar így élni? Ő nem tudja, ő nem tehet róla, majd lesz valahogyan... Azonban sehogysem volt. Megkértem tehát, jöjjön le hozzám egyszer délután, amikor én hivatalosan, orvosi tanácsra aludtam. Ekkor csendes a ház; meleg szeptember vége az idő, ilyenkor mindenki a szobájában van... Lejött. És elcsábítottam.

Stefi: Igen. És?

Niki: És... hát abba beleegyezett, hogy néha, néha, ha a ház fele nincs otthon, a másik fele a szobájában van, akkor leszökik hozzám. Le is szökött egy párszor, amíg meg nem történt a baj; lábujjhegyen, lopóz-

kodva, szivdobogva jött, mintha találkára ment volna, ijedezett, hallgatózott. Elragadó volt. Kedves. Fialatos. Szép. Mámoritó.

Stefi: Igen... de micsoda baj volt az, amiről...

Niki: Micsoda baj? Hát ez. Egy délután lelopózkodt hozzám. Teljes csend volt az egész házban. Én boldogan vártam. Elragadó volt. Nálam volt vagy egy félórája, amikor egyszerre azt mondja, hogy a hálószobánk ajtaja előtt a folyosón sutognak. Dehogy, — mondom én — ez képzeldetés. De igen, — mondja ő — bizonyosan úgy van és halk lépéseket vagy csoszogást is hall. Nem tudtam megnyugtadni. Feláll, kifelé megy, én megyek mögötte, kinyitja az ajtót; az ajtót ott áll az anyám, a két gyerek, az inasom, a portás, a francia kisasszony, a szobalány és kocsis.

Stefi: Nem értem. Hát hogyan?...

Niki: Hát így: — a kocsis észrevette, hogy a pincénk ablakán füst jön ki. Ott ég valami. Szalad a portáshoz. A portás keresi a házvezetőnőt, annál van a kulcs. Az nincs otthon. A pincének van még egy kulcsa, az be van zárva valami szekrénybe, a szekrény kulcsa a feleségemnél van. A portás a szobalányhoz szalad, a szobalány be az anyámhoz, az anyám a kis szobában nem találja a feleségemet, azt hiszi, hogy a gyermekeimnél van. Ott nincs. Siet le a földszintre — mögötte a megijedt gyerekek és a francia kisasszony — és be akar jönni hozzám. Keresi a feleségemet. A méltóságos asszony —

A Ház ezután a javaslatot általánosságban elfogadja, míg a határozati javaslatokat a többség mellőzi.
Elnök az ülést tíz perce felfüggeszti.

Dr. Hegedüs Loránt Debrecenben.

A gyáriparosok közgyűlése.

A gyáriparos szövetség debreceni fiókja a hó 8-án tartotta közgyűlését a kereskedelmi és iparkamara dísztermében, amelynek keretében dr. Hegedüs Loránt orsz. képviselő előadást tartott a drágaság kérdéséről. A közgyűlésen — amelyre az elnökség vendégeket is meghívott — Debrecen társadalmának vezető férfiai és közéleti jelesei is képviselve láttuk. Az iparkamara dísztermét és előcsarnokát zsúfolásig megtöltő előkei közönség sorában ott láttuk Debrecen és Hajdúvármegye főispánját Domahidy Elemért, Kovács József polgármester, Dégenfeld József grófot, Kulini Imre törvényszéki elnököt, K. Tóth Mihály kultúránécsnokot, Kernhoffer József cs. magy. bankfőnököt, Szent-Királyi Tivadar kamarai elnököt, Stegmüller Árpád és Falk Lajos kamarai alelnököt, Tüdös János dr. orsz. képviselőt, Bárdos Géza keresk. társulati főtitkárt s a szövetség tagjain kívül közéletünk számos jelesét.

A közgyűlés.

Szántó Győző elnök a közgyűlést fél 11 órakor lendületes és a szövetség központi igazgatóságának áldásos működését kiemelő beszéddel nyitotta meg, mely után elnöki előterjesztéseit tette meg. Ezek során köszönetet mond a központi igazgatóságnak a munkásoknak egyesülete részére adott 2000 korona támogatásért. Ezután dr. Rédei titkár azt a javaslatot terjeszti elő, hogy tétessék indítvány a városhoz, miszerint a Hortobágy, Arcus és egyéb városi vizerek mentén puhafa anyagokat (nyáfa stb.) termeljen, minthogy a fa oly ipari napisükséglet, melyet a hozam 20—30 év múlva történő bekövetkezése miatt

a magánvállalkozás nem termel, a rendelkezésre levő anyag pedig a rohamos kereslet folytán az elfogyás veszélyében van.

Ezután Szántó Győző javasolja, hogy az ipari anyagok hamisítása ellen indítsák törvényhozási mozgalmat, mert ez ép oly káros és veszélyes, mint az élelmi cikk hamisítás.

A közgyűlés mindkét javaslatot egyhangulag elfogadja.

Hegedüs Loránt dr. beszéde.

Elnök ezután átadja a szót Hegedüs Loránt dr. igazgatónak, akinek mindvégig feszült érdeklődéssel s helyenkint hangos tapsal kifejezett lelkesedéssel kísért nagyszabású előadását rövid kivonatban a következőkben adjuk.

Első sorban kifejezést ad annak, hogy a debreceni szövetség fiókjának sikerült az orsz. gyáriparos szövetség intencióit leginkább felfognia s így legközvetlenebbül kapcsolódik a fiók működése az országos szövetség munkájába, amennyiben igen helyesen nem pusztán a gyáriparosság, a munkaadók, egyoldalú képviselőnek érzi magát, hanem kelő szociális érzékkel a munkások jólétére is műveli. Szóla látott már ipart pénz nélkül, gyár és gép nélkül, hitel nélkül, de emberek, munkások nélkül még nem látott. Ezért értékelési és becsületi a fióknak a munkásokért intézmény létesítésével szolgált céljait.

Áttérve az agrár és merkantil érdekek közéleti kiélezett harcára, megállapítja, hogy a harctól nem félünk kell, hanem inkább kívánjuk azt, mert valami nagy baj ebből a harcból azért sem lehet, minthogy ebben az országban a legkisebb embernek is az a végső célja, hogy földhöz, gazdasághoz jusson. Nem az a baj, ha gazdasági kérdéseken vesztünk, az a baj, ha közjogi szörzalakát hasogatunk. A közjogi harcok csak formulákat eredményeztek még eddig, a gazdasági kérdések körüli harcok azonban még mindig egy-egy darab kenyérral többet segítettek a magyar számára megszerezni.

Szóla úgy látja, hogy az öt évről öt évre váltakozó jelszavak: önálló vámterület,

kivándorlás megszüntetése, drágaság, mind csak egy ugyanazon gazdasági bajaink különböző megjelenési formái, reflex képei egyazon bajnak.

Meggyőző dialektikával fejtegeti, hogy e bajok alapja Bismarck politikájának egyoldalú utánzásában találják gyökereiket, csakhogy, míg a német nagyság jele az, hogy gazdasági bajainak okát saját magában: a németben kereste, úgy kárára volt a magyaroknak, hogy ugyanazt tette s bajainak okát a magyar is a — németben kereste.

Elhibázott vámpolitika volt az, hogy a balkán államok elől elzárkóztunk, követvén a német mintát, mely elzárkózott tőlünk vámvédelemmel.

A mai drágaság oka világbaj. Oka a bur bányák gépezetű kihasználásával előállott az a helyzet, hogy az aranyprodukción szertelen növekvése a pénz potenciáját csökkentette.

Hogy nálunk a drágaság kinzóbb, mint más országban, annak az oka mind bennünk rejlik. A munkabérek szertelen emelkedése tagadhatatlanul hozzájárul, a főbaj azonban a fixfizetésű hivatalnokok szaporodása. Csak az állami hivatalnokok száma 75 ezerrel szaporodott az utóbbi négy évben. Már pedig minden államosított ember három oldalról növeli a drágaságot, Először mint fogyasztó, másodsor, mint aki eddig folytatott termelő munkáját abban hagyja s végül, mint aki fixfizetésének folytonos emelésére törekszik.

Végül reá tér arra, hogy addig míg a termelő munka ebben az országban a kötött birtok felszabadításával fel nem szabadul, addig viszonyaink lényeges javulása be nem következhetik. Azonban a szónok hangsúlyozza, hogy a magyar politika fejlődési iránya a gazdasági függetlenség felé halad.

Vámpolitikánk szempontjából viszonyaink megjavítását hamarosan nem várja más, mint hogy a magyar gazda az ő értékes termékét (marha, buza stb.) drága pénzért vigye nyugatra s keletről hozzon be olcsó állatot és egyebet. A kettő közti különbséget pedig zsírként csapolódják le az országban, mert ez hiányzik a magyar iparnak és mezőgazdaságnak egyaránt.

Nagy hatást keltett beszédjét egy Arany János citatummal fejezi be.

Közgyűlés után.

A közgyűlés Chorin Ferenc szövetségi elnöknek ezután megleghangu üdvözlő sürgönyt küldött, amire elnök a közgyűlést bekezeszti.

A gyűlést megelőzőleg dr. Hegedüs Loránt megtekintette az „Árpád“ munkásoktelepelt s a látottakon tetszését fejezte ki. Rövid látogatást tett Domahidy Elemér főispánnál, Kovács József polgármesternél és Szántó Győző családjánál.

A banket.

Egy órakor a Royal szállodában mintegy 30 terítékű ebédet adott Szántó Győző melyen az illüstris vendéget Szántó Győző köszöntötte fel. Hegedüs Loránt dr. képviselő sziporkázó szellemességgel köszöntötte fel Dégenfeld Imre grófot és Domahidy Elemér főispánt, mint az elvek és meggyőződések energikusan kitaró harcosait.

Kiemelkedő pontja volt az ebédnek Domahidy Elemér főispán pohárköszöntője, amelyet Szántó Győzőre mondott s amelyben őt, mint az ipari munka törhetetlen bajnokát és a modern humanitás utörőjét üdvözölte. Szávay Gyula megszokott játési szellemességgel Hegedüs Loránt dr. képviselőre mondott derűs köszöntőt. Szántó Sámuel tanár a Hegedüs-család szellemét magasztalta.

mondja ez a diszkrét gazfickó — bent van a méltóságos urnál, ilyenkor le szokott hozzá jönni, de ő azt hiszi, hogy nem szabad háborgatni; ő azt hiszi, — a diszkrét tökfikó — hogy a méltóságos ur haragudnék... A társaság meghökken, megállnak, tanácskoznak, éppen be akarnak kopogtatni, amikor a bezárt ajtó kinyílik és nyolc álmélkodó szem-pár előtt kilép az én szegény, őcs feleségem és mögötte én. Tableau!

Stefi: És?

Niki: Mit: és? A feleségem meg akart halni szegényletében. Előbb csak elpirult és dadogott, azután sirógörcsöt kapott...

Stefi: És a tűz?

Niki: A tűzet hamar elfojtották. Szerencse, hogy a tűzoltóság csak később jött, mert különben az anyámon, a gyermekeimen és az összes cselédeken kívül még a tűzoltóparancsnok is ott állott volna a hálószoba előtt.

Stefi: Elsőrangú. Azután?

Niki: Azután... a szép délutáni találkáról szó sem lehetett többé. A feleség halni sem akart róla. Hát — eljöttünk nászútra. Én előbb Bécsset ajánlottam, de a feleségem azt mondta, hogy ott sok az ismerős. Azután Párist ajánlottam, — az nagyon mesze van; Berlint elfogadtam. Ha majd hazamegyünk, most minden a régi rendbe jöhet már... Most itt vagyunk. Nászuton vagyunk. Boldog vagyok. Éppen úgy szeretjük egy-

mást, mint tíz évvel ezelőt. Vagy talán még jobban. Ugy-e érted, hogy tegnap miért nem kerestelek fel, érted és megbocsátod.

Stefi: Igen. Igen. De nézd csak, azt hiszem...

Niki: Igen, a feleségem. Te, — egy szót se előtte.

Stefi: Természetesen, egy szót se... (A lépcső felől karcsu szőke asszony közeledik.)

Niki (az asszonyhoz): Nézz ide, ki van itt.

Stefi (feláll): Kezét csókolom... Livia.

Livia (csodálkozva): Stefi, maga az?

Hogy kerül ide?

Niki: Hiszen ő Berlinben lakik; egy félév óta a berlini követségnél van.

Livia: Ugy? Azt hittem, még mindig Rómában van.

Stefi: Én több joggal csodálkozhatam azon, hogy maguk hogyan is kerülnek ide.

Livia (gyors pillantást vet a férjére): Oh én már régen meg akartam nézni Berlint. Kíváncsi voltam rá.

Stefi: Igen, Niki már elmondta.

Livia: Igen, nagyon kíváncsi voltam rá... nagyon érdekelt... (Elpirul, de folytonosan hazudik tovább.)

A vásár érdekében.

A polgármester kérése a miniszterhez.

Az annyi panaszra okot adó husrágóságban fenyegető veszedelemként állt Debrecen város polgársága előtt, hogy az idei téli vásáron nem lesz állatvásár. Ez nemcsak a fogyasztó közönséget, hanem a termelő gazdákat is erősen érintette volna, mert az állattenyésztő gazdák elől nagy és forgalmas piaci alkalmat zárt volna el.

Már pedig ez a veszedelem fenyegetően közel volt, mert a téli országos vásár határideje alig néhány nap múlva bekövetkezik, a város területét pedig, amelynek állategészségügyi körzeteinek valamennyiében föllépett a száj- és körömfájás, elzárták.

Kovács József polgármester ma délelőtt a következő sürgős táviratot küldte föl a földmivelésügyi miniszterhez, hogy a vásár idejére a piacot zár alól föloldják és hogy a piacra állatokat az állattenyésztők már föl-hajthassanak:

Földmivelésügyi Miniszter Ur Budapest.

A ragadós száj- és körömfájás Debrecen város területén megszűnt s a város a zár alól föloldható. Mivel azonban az ötödik állategészségügyi kerület, amelynek területén a baromvásártér van, közvetlen határos a hajduböszörményi járás nyolc-tíz kilométernyire fekvő Felső és Alsójózsa községével és a husz kilométernyire levő Hajduböszörmény városával, amelynek területén a sertésvásár van, Mikepércs községgel határos, amely községekben szórva-nyosan száj- és körömfájás még előfordul: tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy miután e hó 14-én már az országos sertésvásár kezdetét venné s mindenfélől sürgősen van a megtartása, megengedni méltóztatnék, hogy a téli országos állatvásár és az azt követő heti állatvásárok hasított körmű állatokat illetőleg is megtarthassuk, gondoskodás történeténél, hogy a fentnevezett helyekről felhajtás ne történhessék. Az engedélyezés feltételei mind megvannak, a vásártér szabályszerűen be van rendezve és szükséges számú állatorvosokról gondoskodva van. Távirati értesítést kérek. Polgármester.

A táviratot még ma délelőtt elküldték a miniszterhez, ahonnan azonban ezideig válasz nem érkezett. Ösmerjük — sajnos — a mai kormány álláspontját és viselkedését Debrecen városával szemben: mindent későn elintézni. Hihető azonban ilyen nagy és sürgető kérdésben holnapra már megjön a válasz, amelyben megengedi a miniszter az állatvásár megtartását.

A jótékony nőegylet új elnöknője.

Fráter Erzsébet.

Egyhangú lelkesedéssel választotta meg elnöknőjévé a debreceni jótékony nőegylet Fráter Erzsébetet, akinek népszerűségét dokumentálta és érdemeit ösmerte el az a közfelkiáltás, amellyel a választás megtörtént. E választással megszűnt az a helytelen állapot, hogy az egyesület tisztviselők nélkül volt.

A közgyűlés, amelyen a város urihölgyeinek nagysokasága jelent meg, nagy érdeklődés mellett folyt le. Ott volt Domahidy Elemér főispán is és Kovács József polgármester. — Szele György ref. lelkész, a nőegylet igazgatója nyitotta meg a közgyűlést. Vázolta azokat az okokat, amelyek kiválóan fontosá teszik a közgyűlést. Bejelentette, hogy a tisztikar lemondott s az így megüresedett helyeket be kell tölteni. Megemlékezett azon áldásos munkásságról, amelyet Veresné Szathmáry Teréz és özv. Szabó Kálmán névű évek hosszú

sora óta a nőegylet érdekében kifejtettek s a nagyválasztmány javaslatával, ugymond, hiszi, hogy a közgyűlés összesége egyetértően lelkesedéssel fogja V. Szathmáry Terézt és Szabó Kálmánét a nőegylet diszelnökeiül megválasztani.

Ezután az egyes állások betöltése következett. Elnökké egyhangulag Fráter Erzsébetet, a város hölgytársadalmának általánosan népszerű és szeretett tagját választották meg közfelkiáltással. Fráter Erzsébet szép beszédben köszönte meg az iránta megnyilatkozott bizalmat s elfoglalta az elnöki széket.

Alelnökök lettek Erőss Lajosné, Sass Béláné és dr. Berger Mórinczné. Igazgatóul Szele György ref. lelkész választották meg. Titkár: Darkó Jenő dr. Pénztáros: Szűcs Kálmán. Jogtanácsos: Tüdős János dr országos képviselő, ügyész Oichváry László dr lett.

A titkári állással járó dotációt, tekintettel a nőegylet szűkös viszonyaira, eltörölték s a pénztáros tiszteletdíját a felére szállították le. A megválasztottak megköszönték a bizalmat s a közgyűlés ezzel véget ért.

Mit tárgyal a közgyűlés.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A januári közgyűlés sok és fontos tárgyat fog elintézni. Ezek közül a jog- és pénzügyi bizottság legközelebb, e hó 11-én szerdán tartandó ülésén következő ügyeket veszi tárgyalás alá, hogy azokat a közgyűlésre előkészítse:

1. Fejérvármege közönségének megkeresése, mely mellett a szarvasmarháknak a Balkán államokból behozatala és az argentinai huszbehozatal tilalmazása tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett feliratát, hasonló szellemű felirattal leendő pártolás végett megküldi.

2. Az ohati kut furására felőrirányított 12,500 korona hitel tullepése és póthitel engedélyezése iránt előterjesztés.

3. M. kir. belügyminiszteri leirat a Stenczinger-féle háznak f. évi május hó 1-ső napján leendő lebontását kimondó közgyűlési határozat tárgyában, s ezzel kapcsolatban a Piac-utca 12. számú ház bérlőinek kérvénye a ház lebontását elhatározó közgyűlési határozat folytán.

4. Zilahy Gyula szingagató szerződés-szegési ügyében előterjesztés.

5. Alsójózsa község ref. egyháztanácsának kérvénye a régi temető melletti fasor kivágathatása, a levágott fáknak és az új temető helyül szolgáló területnek részükre adományozása iránt.

6. A Fleischmann Mór és társai részére átengedett földterületre vonatkozólag kötendő hasznabérleti szerződés módosításának ügye.

7. A Debrecen — hajdunánási h. é. vasút r. t. által a nevezett h. é. vasút 36—37 és Debrecen — füzesabonyi h. é. vasút 7—8 szelvényei közt létesítendő előcsengő sorompós és ezen sorompó vezetékének elhelyezésére szükséges földre vonatkozólag kötendő terület használati szerződés bemutatása.

8. Lőkövits Arthur és társai helybéli lakosok felebbezése a Deák Ferenc utca 2—8 számú házak elé létesített bérkocsi állomás helyek más helyre áthelyezése iránti kérelmek tárgyában hozott 18865 és 19106—1910. számú tanácsi határozat ellen.

9. Pinczés István erdőőr kegydíj iránti kérvénye.

10. Egyéb esetleges folyó ügyek.

Kisiparosok nagygyűlése.

Szervezkedés az Ipartestületben.

Debrecen kisiparosai körében tegnap nagyfontosságú és nagyjelentőségű aktus folyt le. A kisiparosok ugyanis anyagi és erkölcsi előhaladásuk eszközeit egyesülésben látva kimondották, hogy szervezkednek. A szervezkedés nagygyűlés tegnap délelőtt történt meg az ipartestület nagytermében.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy a kisiparosságnak tekintélyes része ott volt a gyűlésen, amelynek határozatától boldogulást várják. A zsúfolt teremben igen sok érdeklődő is megjelent. Általában nagy érdeklődés kísérte a gyűlést, amelynek tárgyaihoz igen sokan szólaltak föl.

Örömmel kell látnunk Debrecen érdekében is, hogy az iparosok igyekeznek helyzetük javítására mindent elkövetni. Örvendtes dolog ez, mert a kisiparosság magára hagyottan leszorult arról a helyről, amely azt jogosan megilletné. Pedig nem szabad elfeledni, hogy Debrecen városát a kisiparosság tette, ők adták meg Debrecennek a városi jellegét.

Kívánatos volna, hogy Debrecen derek kisiparossáinak legújabb mozgalmá váltsa valóra mindama reményeket, amelyeket hozzá fűznek s annak sikere legyen a kisiparosság boldogulása.

Az elnöki tisztet a gyűlésen Tóvölgyi Béla töltötte be. Jegyző Waisberger Ferenc, előadó Vági István volt. Az iparhatóságot Vetéssy Béla rendőrfogalmazó és Szócs Lajos rendőrbiztos képviselték. Az ipartestület részéről megjelent Dávidházy Kálmán elnök is.

A gyűlést lelkes szavakkal Tóvölgyi Béla nyitotta meg. Ösmertette az összejevetel célját és azokat az elveket, amelyek érdekében tömörülnie kell az iparosságnak.

Vági István előadó terjesztette elő a kisiparos egyesület megalakításának szükségességét. — Hosszasan fejtette ki, hogy miért kell Debrecenben a most elhagyottan, minden támasz nélkül élő kisiparosoknak szervezkedniük. — Utalt arra, hogy milyen nagy erő van abban, ha összetart az iparosság.

Nagy tetszés mellett részletesen adta elő az egyesület célját s a megalakítás terveit.

Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök szólt föl. Kijelentette, hogy helyesli a szervezkedést, de ajánlotta, hogy az új egyesület az ipartestület kebelében alakuljon meg.

Ninási Lajos ellenzi, hogy az ipartestület kebelében működjön az egyesület.

Többek főszovalása után Dávidházy Kálmán újabb felszólalásában kijelenti, hogy félreértették szavait s ezért újból ajánlja, hogy az egyesületet alakítsák meg az ipartestület kebelében, mert így a kezelési költségek nem terhelik az iparosságot. Teremhelyiség sítb kerül pénzbe.

Mégis a többség a mellett volt, hogy különállóan létesítik az egyesületet.

Felolvasták azután az alapszabályokat, amelyeket vita nélkül elfogadtak, végül továbbra is elnöknek Tóvölgyi Bélát választották meg. Az egyesület alapszabályait felküldik a miniszterhez jóváhagyás céljából.

Lelekes hangulatban ért véget a gyűlés.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kösvényenél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyúvíz.

• Rápható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

UJDONSÁGOK

— **Népszámlálás.** Holnap kell befejezni a népszámláló biztosoknak a munkájukat. A belsőlegén már készen is vannak a biztosok, akiknek, ha esetleg elmaradtak a munkával, segítséget is rendeltek ki. A külsőségeken azonban nagyon nehezen megy a munka, mert az utak járhatatlanok s egyik háztól a másikig menni szinte lehetetlen. A biztosok kevésnek is tartják a munkáért járó díjat s kétségbeesetten, hogy aránytalanul kevés is a teljesített nehéz munkáért.

— **A parancsnokság új helyisége.** A hadkiegészítő és népfőkező parancsnokság elfoglalta a város Hatvan-utca 13. számú házában lévő helyiségeket. A hadbíróóság is azt kérte a várostól, hogy a hivatal részére újabb 3 szobás helyiséget jelöljön ki.

— **Segítség a fiatal orvosoknak.** Az orvosi továbbképzés központi bizottsága ma kért intézett Debrecen város közönségéhez, hogy az orvosok tovább képzésének céljaira anyagi támogatást nyújtson.

— **Zilahy Gyula szubvenciója.** A színház-igazgató kérésére a tanács mai ülésén utalványozta ki Zilahy Gyula színházigazgatónak az első félévi szubvenció összege fejében az esedékes ötezer koronát.

— **A homokkerti út.** A homokkerti út megnyitása érdekében a telektulajdonosok majd mindegyikével meg van az egyezés úgy, hogy már legközelebb az ügy véglegesen elintézését nyer. Differenciák vannak még csak a Termény és Áruraktár Szövetkezettel és egy magántulajdonossal szemben vannak, akikkel azonban már legközelebb szintén megkötik az egyezséget, úgy hogy kisajátítási eljárásra szükség nem lesz és így a homokkertiek régi kívánsága teljesedésbe megy és az út rövidesen megnyílik. A telekrészeket az egyes tulajdonosok öt, hat, nyolc koronával engedték a területeik négyszögölét, csupán a Kőraktár ragaszkodik nagyobb kártérítéshez nem tekintve azt, hogy itt közútról van szó. A tanács most olyan értelemben tesz előterjesztést a közigazgatási bizottságnak, hogy az egyezséget mindenkivel kösse meg, az Áruraktárral pedig újabb tárgyalást rendeljen el és hívassa föl a Szövetkezetet, hogy tekintve a célt, fogadja el ő is az általánosan fizetett s négyszögölenként elfogadott árat.

— **A siketnémák perselyei.** A siketnémák intézetének igazgatója meghatalmazást adott Nagy Imre intézeti szolgának, hogy az a város területén különböző helyeken elhelyezett perselyeket felbontassa és tartalmukat átvehesse. Az intézet igazgatója ez uton is megkéri a persely-gyűjtőket, hogy a gyűjtött összeg megszámlálását ellenőrizni és ez összeget egy erre a célra szolgáló ivre rávezetni szíveskedjenek. A gyűjtés eredményéről az igazgatóság legközelebb egy kis füzetben fog elszámolni.

— **Az erdészek kérése.** Debrecen város erdészei azt kérik most a tanácstól, hogy miután az államsegélyből nem kaptak semmit, részükre külön segílyt utalványozzanak ki.

— **Szakértekezlet a kamaránál.** A váltó-jog nemzetközi egységesítése tárgyában a magyar kormány megfelelő törvénytervezetet készített s azt a kamarához véleményezés céljából elküldötte. A kamara ezt szakértekezletileg tárgyalta tegnap Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt. Részt vett ez értekezleten Kernhoffer József és Falk Lajos kamarai alelnökön kívül Hegedűs Jenő és Frigyesy Jenő. Az értekezlet különösen az utólagos telepítés kérdését tárgyalta behatóan és elhatározta, hogy az e körül fennálló gyakorlati konverziák tisztázása érdekében nagyobb akciót indít s a többi hazai kamarát is csatlakozásra kéri. Elhatározta az értekezlet, hogy kellő tanulmányok alapján esetleg különálló előterjesztésben a forgatható záloglevelek tárgyában is javaslatot tesz.

— **Zonékari próba.** A debreceni filharmonikus zenekar, mely a Zenekedvelők körének kezdeményezésére 4 év előtt alakult, s mely a Debreceni Zenede Gsapó-utcai helyiségben szokta tartani gyakorlatait, ma kedden este 8 órakor próbát tart. — A vezetőség kéri a tagokat, hogy pontos számmal megjelenni szíveskedjenek.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fajdasommal megtört szívvel jelentjük Schwalb Adolf nyug. máv. ellenőrnek élete 73 ik házasságának 40-ik évében hosszúságú szenvedés után f. hó 8-án éjjel 1 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 10-én délelőtt 10 órakor a közpórház halottas házából fognak örök nyugalomra helyeztetni. Neje: Schwalb Adolfné szül. Schwarz Róza. Gyermekai: Schwalb Hermin, Sajó Lajos, Sajó László, Schwalb Tera férj. Ráhrer Sándorné, dr. Sajó Béla, Schwalb Ilonka férj. Szigeti Endréné. Menyei: Sajó Lajosné szül. Elías Paula, Sajó Lászlóné szül. Klein Irénke, Dr. Sajó Béláné szül. Lövinger Gitta. Vejei: Ráhrer Sándor, Szigeti Endre. Testvérei: Schwalb József, Jakab, Mari özv. Klein Ignácné, Schwalb Lajos, Róza, Sárközi Manó. Unokái: Sajó István, Sajó Gábor, Szigeti Klárka. Sógornói: Schwalb Józsefné szül. Goldstein Fanni, Schwalb Jakabné szül. Seidner Berta, Schwalb Lajosné szül. Weisz Fanni; Sárközi Manóné szül. Lovas Róza. Ádás és béke lengjen drága hamvai felett!

— **Gázmotorkezelői tanfolyam Debrecenben.** A széles körben megnyilvánult óhajoknak engedve, a helybeli m. kir. állami fémipari szakiskola rendezett tanfolyamai sorába felvette a gázmotor és ezzel rokon motorok kezelésére vonatkozó ismereteket terjesztő tanfolyam rendezését. Ezen tanfolyam folyó hó 10-én azaz kedden este 8 órakor nyílik meg. A megnyitáskor eszközöljük a beiratásokat is. Ajánlatos a tanfolyamon való részvétel azon kis iparosoknak és egyáltalán mindazoknak, kik akár gáz, hőlég benzín, nyersolaj avagy más kisipari motorral dolgoznak. A tanfolyam időtartama circa hat hét.

— **Reichard Manó dr. temetése.** Ma délelőtt tizenegy órakor temették el nagy részvét mellett a hirtelen elhunyt Reichard Manó dr.-t, a debreceni ügyvédi kamara egyik igen tehetséges, nagyrabecsült és tisztelt tagját. Halála széles körökben keltett nagy részvétet és sajnálatot. A nagyszorgalmu férfit váratlanul szőlította el a halál. Temetésén olt volt Debrecen társadalmának színe java, a bírói és ügyvédi kar képviselői. Kóporsójánál Krausz Vilmos főrabbi mondott megható szép beszédet.

— **Újabb adományok a mentők részére.** Kaptuk a következő sorokat: Budaházy Zoltán táblabíró ur, Lőkövits Arthur ur 20—20 korona, Mihalovits Jenő ur 15 korona, Geiger Mórné urnő, Magyar Imre zenekara, Kiss Béla zenekara, Debreceni Lajos ur, özv. Budaházy Istvánné 10—10 korona, Fűst Béla ur 2 korona, Hoffer Sándor ügyvezető igazgató ur a dr. Reichard Manó ur elhalálozása alkalmából, koszoru megváltás címén 20 koronát juttatott kezeimhez a mentő egyesület javára, melyet hálás köszönettel nyugtázok. Debrecen, 1911. január 9. Grósz Nagy Ferenc, mentő egyesületi pénztárnok.

— **Városi alapítványi hely a hadapródiskolában.** A városi tanács mai ülésén tudomásul vette a honvédelmi miniszter ama értesítését, hogy a Debrecen város alapítványi helyére a hadapródiskolában Vánca Béla debreceni ifjút fogadta el.

— **Halálozás.** Kaptuk a következő gyászjelentést: Komáromi Szarka Tivadar és neje Sohajda Emília szülei és gyermekök: Béla, özvegy Szarka Lászlóné született Weskóti Budaházi Ilona mint nagyanyja valamint számos közelebbi és távolabbi rokon nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk komáromi Szarka Zoltán jogszigorló 23-ik évében, folyó évi január hó 7-én hosszúságú szenvedés után történt elhunytát. Porandó részei folyó hó 9-én délután fél 3 órakor Kolozsvárott a Hosszu-utca 9. számú lakásban tartandó református gyászszertartás után a közös sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni.

— **Leopold Gyula az „Általános Tudósító” szerkesztője és hirdető vállalat tulajdonosa Budapestén 15 év óta fejt ki agilis tevékenységet, hogy a sajtó és hirdetőik érdekét összeegyeztesse. Bátran állítható, hogy Leopold Gyula vállalata nagyban hozzájárult, hogy a reklám hazánkban is hatásonosan fejlődjék, hogy a kereset és kínálat legkényelmesebb és legolcsóbb közvetítője minél jobban befolyásolja a versenyt. Tudják ma már az üzletek, vállalatok, hogy az állandó, ügyes és észszerű reklámozás emeli hírnevüket, növeli forgalmukat, gyarapítja vagyonukat. Nem olyan könnyű azonban a sikeres reklámozás; nagy gyakorlat, tudás, intelligencia szükséges ehhez. Tudomásunk szerint Leopold Gyula nagy apparátussal dolgozó irodája kitűnően felel meg hivatásának és nagy bizalomnak örvend, miért is nemcsak a legnagyobb magyarországi, hanem a legelőkelőbb külföldi cégek is állandóan üzleifelei, mert kiváló szakértelemmel, felülmulhatatlan pontossággal, odaadó lelkiismeretességgel és szolid árak mellett eszközöl hirdetések, reklámokat úgy az összes budapesti és vidéki, mint a külföldi lapokban és naptárakban.**

— **A nőiszabászati tanfolyam** f. hó 9-én veszi kezdetét az Iparos Otthon dísztermében. Jelentkezéseket elfogadják s bővebb felvilágosítással szolgálók lakásomon. Magos-utca 23. sz. A női szabászati tanfolyamra jelentkezni még lehet e hét folyamán. Simonffy-utca Iparos Otthon. Györffy Károly.

— **Modern ridikülők, szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők** Vidánál Városház alatt.

— **Ma és minden nap** tamburica női zenekar a Simonffy-utcai „REMÉNY” kávéházban. Tisztelettel Weisz Márkus, kávé.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

— **Kitűnő női ruha szabászatra** tanítók varrónőket és magán hölgyeket saját lakásukon angol szabászatra és elkészítésére egyaránt. Kérem t. meghívását, **Szillági Gyula** női angol szabó, Perczes-utca 10.

— **Bemek** szép szőrmeboák, muffok, kötött alsóruhák rémolcsón kaphatók Vidánál városház.

— **Harminkétéves magyar szaklap.** Három évtizednél hosszabb idő óta szolgálja a „Vállalkozók Lapja” hasznos s változatos tartalmával a közti, amely idő alatt annyira tökéletesedett, hogy ma már a legfejlettebb külföldi szaklapjait is eléri. E közlöny az építésszak, mérnökök, építőmesterek, vállalkozók, fakeskedők és az ország építőiparosai körében olyan széles körben terjedt el, amilyenel kevés szaklap dicsekedhetik még a külföldön is. A kitűnő szerkesztést Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész végzik s derekasan állják a vállalt kötelességet, mert nélkülözhetetlen lapot adnak olvasóik kezébe. Kívánatra a lap kiadóhivatala (Erzsébet-körút 8.) bárkinek szívesen küld ez értékes tartalmu lapból mutatóványszámot.

— **Jabeank**, színházi sálak, gyönyörű szép arcjátékok Vidánál Városház alatt.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. közönség figyelmébe ajánljuk.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Kedden Orvosok komédia, Szerdán Közönyt-közönnel énekes vigjáték. Csütörtökön Orvosok komédia, Pénteken Leányvásár operette, Ujdonság. Szombaton Leányvásár operette, Vasárnap délután Aranyvirág operette. Este Leányvásár operette.

* **Leányvásár.** Péntekre tűzte ki az igazgatóság Kerner József szép zenéjű operettjét a Leányvásárt, mely az egész énekes személyzetet foglalkoztatja. Ez előadásra új spanyol jelmezek készülnek. Az új diszletek Gyöngyösi mester zsenialitását dicsérik. A színtársulat énekes személyzete a legnagyobb lelkesedéssel készül Kerner fülbemászó szép zenéjű operettjének bemutatójára, mely az ideit évad egyik kimagasló színházi csemegéje lesz. A főbb szerepeket ez érdekes újdonságban Zilahiné, Szilassi E., Bárdos I., Rónai H., Horváth, Torma, Ligeti, Borbély, Kardos, Nádor játsszák. — **Szókimondó asszonyság.** (Madame Sans Génie) Sardou világhírű darabja, mely a régi népszínház egyik kiváló műsor darabja volt legközelebb új betanulással kerül színre a címszerepben T. Csige Böskével. Napoleon híres szerepét Zilahi Gyula játssza.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy Kossuth és Batthányi-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím alatti fióktüzletemet fiam ifj. Molnár Lufácsnak, ki sok éveken át munkatársam volt nekem rövid idő mulva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim mérsékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

TÁVIRATOK.

Agyonlőtt vadorzó.

Tiszafüred, január 9. Tegnap éjszaka Andrassy Sandor gróf szomszédos birtokán agyonlőve találtak egy vadorzót, akiről megállapították, hogy Józsa László tiszadadai ember. Ugyanakkor a tiszadadai község határában haldokolva, súlyos sebből vérezve találták meg Sorun József vadort, akit a község házára vittek be. — A vadór, aki Andrassy gróf szolgálatában áll, csak annyit tudott mondani, hogy két vadorzó támadta meg, akik reá lőttek, ő erre visszalőtt s az egyik vadorzót el is találta, a vadorzó társa azonban újra tüzelt s ő súlyosan sebesülve esett össze, míg az erdő széléig tudott vándorolni. A csendőrség most keresi a gyilkos vadorzót.

Egy főhadnagy öngyilkossága.

Székelyudvarhely, január 9. A város társadalmában nagy feltűnést kelt Spanily Richardnak, a 82. gyalogezred főhadnagyának öngyilkossága. A rokonszenves katonatiszt, a kit finom modorráért nagyon megkedveltek, pénteken hajnalban felvágta az ereit, majd hogy hamarosan véget vessen szenvedéseinek, felakasztotta magát. Öngyilkosságára súlyos idegbaja adott okot. Hetek óta izgatottan viselkedett, úgy hogy tisztársai táviratilag kértek intézkedést a brassói hadtestparancsnokságtól. A parancsnokság hadbírókat küldött Székelyudvarhelyre, aki zárt értekezleten abban állapodott meg a tisztikarral, hogy katonai fedezet mellett a temesvári kórházba szállíttatja a szerencsétlen főhadnagyot. Csütörtökön este heves családi jelenet után felesége hat éves fiával egy barátnőjéhez ment aludni. — A férjét két katona őrizetére bízta. Spanily reggel elküldte a két katonát és ezáltal elkövette az öngyilkosságot. A katonai hatóság erősen titkolja a kinos szenzációt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátörzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, január 9.

A határidűzlet iránya szilárd volt, mert vidékről kedvezőten időt jelentettek. A gabonaneműek néhány fillérrel javulnak és szilárdan zárultak. A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogramonként

buza apr. 11*15—11*15.

buza máj. 11 07—11*06.

buza okt. 10*68—10*67.

rozs apr. 7*86—7*85.

rozs okt. ————

zab apr. 8*52—8*51.

tengeri máj. 1911. 5*58—5*57.

Értéktörzsde. Osztrák hitel 1678*75 Magyar hitel 865*75. Négy százalékos Magyar koronajáradék ———.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Esküdek kisorsolása.** A kir. törvény-széknél e hó 11-én szerdán fogják a február havi ciklusra beidézendő esküdteteket kisorsolni.

Ingatlanok forgalma.

Kiss Lajos és neje Fényi Zsófia veszik a debreceni 7919. sz. tjkben foglalt Fazekas Mihály-utca 4. sz. házat Pető Mátyás és nejétől 8100 koronáért.

Jármí Tamás veszi a debreceni 5048. sz. tjkben foglalt 458 négyszögöl Széchenyikerti szőlőt Horváth Józsefétől 6000 koronáért.

Fényi István és neje veszik a debreceni 9950. sz. tjkben foglalt 600 négyszögöl újosztású földet Vig András és nejétől 1700 koronáért

Tar István és társai veszik a debreceni 6236. sz. tjkben foglalt 28 hold 300 négyszögöl földet Király Mihálytól 38000 koronáért.

Kassai János és neje Bo'dizsár Eszter veszik a debreceni 5435. sz. tjkben foglalt 3 hold 300 négyszögöl ondódi földet Sinka Ferencnéől 2700 koronáért.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Ugy van, szomszéd gazda! — toldá hozzá Kupecz. — Sohasem kell a gyermeket idején tul az apja házában tartani. Mihelyt arra való, maga lássa, mint boldogul az élettel.

— Az mind igaz, de mikor olyan nehezen találni hozzá való leányt — viszonzá Pozsár aggodalmasan.

— Igaz a. Magunk is épen úgy vagyunk a leányunkkal! — jegyzé meg Magda asszony, csak hogy Pozsár Józsefnek értésére adja szándékát.

— Oh, egészen másképp van kendtekkel. Könnyebben kapnak kendtek tiz férjét majd a leányuknak, mint én a fiamnak egy feleséget! — viszonzá Pozsár szinte panaszoan.

— Már miért könnyebben? Avagy szomszéd uram azt hiszi, hogy mi minden jöttment legénynek a nyakába vetjük a leányunkat? — kérdé Kupecz, alig fékezve fölindulását.

— Nem hiszem biz én azt, hanem hát úgy áll a dolog, hogy némely ember az erszényre, némelyik meg a tisztességre néz, — viszonzá Pozsár, igyckezvén szavát oly szeliden előadni, amennyire csak kitelt tőle.

— Dejszen az a legény is kétszer gondolja meg magát, aki az én házamba bekopogtat! — mondá Kupecz és mintegy öntudatlanul vette elő a nagy tucyellírását, hogy az ökrök árát lefizesse.

— De mit is tereferélünk mi itt annyit! Megyek már; az asszony várni fog otthon. Sohasem siessen azzal a pénzzel, szomszéd gazda! Jó kézben van ez odáig! Csak azért jöttem, hogy megbeszéljük a dolgot. Majd elküldök érte, ha szükségem lesz reá! — mondá Pozsár nyugodtan, álltéből fölkelve, hogy távozzék,

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSŐ

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarok, a színházzal szemben

Debrecen 1911

SZENDRŐ SÁNDOR
 zongora és hangszerkészítő
 Debreczen, Batthyányi-u. 22. sz.

Zongora, gramofon, mindennemű vonós és fúvóhangszerek, cimbalmok, hangszer alkatrészek és hangszer felszerelési cikkek áruháza és ipartelepe. Zongora és pianó kölcsönző (térbeadó) intézet. Hegedűk és hegedű-felszerelések, római hurok, valamint gramofonok és gramfon-lemezek nagy raktára. Zongora és hangszer műhely. Zongora és cimbalom hangolás. Telefon 729. Alapított 1876.

Fővárosi elsőrendű férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tü nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja. Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tü nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS
 világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
 Katalógus ingyen és bérmentve.
 Remek új magyar felvételek.

PATHE FRÈRES
 WIEN, I.,
 KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva Szt. Petervár, Odessa, Brüssel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lissabon, Bombay, Calcutta, Singapore, Shangai, Tokio stb.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai munkát

u. m.
NÉVJEGYEKET,
 ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
 ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
 Számlákat, Körleveleket, Röp-
 iratokat, Szépirodalmi és tudomá-
 nyműveket, Falragaszokat,
 Gyászjelentéseket, Üzleti
 kártyákat, Cégnyomásu levél-
 papir és borítékokat, Árjegy-
 zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és a függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja, a

DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdúvármegye egyetlen, délután megjelenő politikai napilapja az

ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a legjutányosabb árban felvételnek.

IRODAI PAPIROK, IRÓSZEREK, ÜZLETI KÖNYVEK ELISMERT LEGJUTÁNYOSABB ÁRBAN.

Valódi francia és angol
ILLATSZEREK

ugy eredeti elegans kiállítású üvegekben,
mint dekaszámra kimérve, továbbá

arcz, kéz, köröm és hajápolószerek
nagyválasztékban kaphatók

Kubek Sándor

előbb
Tóth Béla gyógyszer-tárában
DEBRECZEN, Tiszapalota.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességeiben

Valódi francia és amerikai gyárt-
mány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!

Árak tucatonként 2-16 kor.

Uj! „AUTO VAGINAL SPRAY“ Uj!

a legmodernebb és legkényelmesebb női
óvszer-különlegesség. — **Ára 15 korona.**
Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti műszer-
és gummi áruk gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapított 1878. Telefon 13-76.

„Cerberus“-porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők,
vasalók, **vaskályha** és **tűzhely raktár**

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

Vonalozó
intézet.

Üzleti
könyvgyár.

Antalfy Ferencz
Piacz-utca 31.

Ujjonnan berendezett müintézetem készít:
Irodai könyveket, Naplót, Főkönyvet, Pénztár
könyvet, Folyószámla könyvet, minden fajta
segédkönyvet és vonalzásokat kifogástalan
minőségben.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágy-
talanság és általában gyomor-
betegségeknel a **legkifünőbb**
házi szer a

Hollandi

Gyomorcsépppek

Egy üveg ára **40 fillér.**

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debrecen.

A haj ápolása.

A hajhullás leggyakoribb okainak egyike,
mint azt már a világ leghíresebb bőrgyó-
gyásza is bebizonyították, a fejbőr korpá-
képződése. Ezen kellemetlen betegségben
szennvedők a legrövidebb időn belül teljesen
megkopaszodnak, miután a korpaképződés a
hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit ki-
száritja. Számítalan hazai és külföldi orvos
ajánlja a **Petrolin-hajszeszt** és számítalan el-
ismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori
használat után **biztosan megszüntet minden**
hajbetegséget, meggátolja az ősülést és meg-
lepő módon elősegíti a haj újra növesét.

Vásárlásnál a védjegyre tessék szigorúan ügyelni. —
Minden más néven forgalomba hozott hajszesz si-
lány ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőnél:
Wachsmann Jenő és Tsa drogueria Szabadka.
Üvege 1 korona.

Debreczenben főraktár: **Iósa és Ióna drog.**

Minden takarékos háziasszony saját érdeke

Sirius fémtisztító
szerrel

tisztítani,

amely a jelenkor legideálisabb fémtisztító szere.
Gyártja: **HERCZEG és GEIGER** vegyészeti gyár

Budapest.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében **felül-**
multhatatlan gümökúros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,
továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás,**
izületi lob és zsáában szenvedők, végül **égési sebek** fájdalmainak meg-
szüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Kapható városunkban a következő cégeknel: **STEINER MANÓ** gyógyszerésznél,
NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEÜTSCH LAJOS
MÁYER JENŐ és **BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF** és **FIA** kereskedő uraknál.
1-20, 2- és 2-50 keromás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és **Borovszky K. Budapest, II. kerület**
Fő-utca 77/c. szám.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRERT fejel férfi vagy női haris-
nyát **BENYÁTS EMIL** villanyerőre berende-
zett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

BLOUSOK, alsószojnyák, kötények, gyermek,
ruhák, haraszt és plüsch kabátok, fejkötők,
sapkák leszállított áron beszerezhetők
Márton Gyula rövidáru üzletében. Piacz-u. 9.
Uj harisnyák kötése és fejelések elfogad-
tatnak. (2)

Saját szabadalmazott gőzgéppemmel

poloskairtást teelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

1769.
1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2586/2.
1910. számú végése folytán közhírré tétetik,
miszerint **Dr. Bacso Dezső** ügyvéd, debreceni
lakos részére 158 korona 30 fillér tőke, ennek
kamatai és az eddig összesen 79 korona 60
fillér perköltség erejéig 1910. évi augusztus hó
15-én bírólilag leoglalt és 745 koronára becsült
tehenek és borjúkból álló ingóságok **1911. évi**
január hó 13-án délelőti fél 11 órakor kezdetét
veendő és a Nagycserén, Bakóczi-téle kaszálon
Bácher Rudolf 150 korona tőke követelése és
jár. kielégítése végett is megtartandó nyilvános
bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali
késpénzfizetés mellett, szükség esetén becs-
áron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon
foglaltatók részére, kik már jogerős végre-
hajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1910. évi december hó 27.

Török Péter
bírói végrehajtó.